

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in **not more** than **two** sentences (**all** questions are **compulsory**). 20
- Give any two examples of Mischief.
 - Define Force.
 - How is Bribery defined in the IPC ?
 - What is Criminal Intimidation ?
 - State any two differences between Abduction and Kidnapping.
 - Explain the exception contained in the maxim 'De minimis non-Curat lex'.
 - Define Mischief.
 - State any two offences relating to Religion.
 - What is Criminal Breach of Trust ?
 - What is cruelty as per section 498A ?
2. Write short notes (any **four**) :— 20
- Offences Relating to Elections
 - House Breaking
 - Tukaram Vs. State of Maharashtra (Mathura's case)
 - Attempt to commit an offence
 - Necessity
 - Offences relating to weights and measures.
3. Solve any **two** (with **reasons**) :— 12
- Rex a married man has sexual intercourse with an unmarried woman, Anna and a married woman, Tina. Julie the wife of Rex and John the husband of Tina, have proof of this fact. Discuss —
 - Julie wants to file a case of Adultery under IPC against Anna. Can she ?
 - John wants to file a case against Tina for Adultery. Can he ?
 - A circus performer, Ramu trains his pet monkey to climb buildings and enter homes through windows in order to take away things lying on the table and bring them to him. Ramu has a friend Rahim who owns a second hand goods store. He receives such articles from Ramu at a cheap rate and sells them.
 - Is Ramu guilty of any offence ? Give reasons.
 - Is Rahim guilty of any offence ? Give reasons.
 - Shyam, a 20 years old boy and Sheela a 17 years old girl are in love. Her parents find out and send Sheela away to her uncles house in another town. Sheela abandons her uncles home and comes to another place and calls Shyam. She asks him to meet her there. Shyam goes there and they stay together at a hotel for a few days. They are found there by the police.
 - Is Shyam guilty of kidnapping ? Give reasons.
 - Is this problem based on any Case Law ?

[TURN OVER

munotes.in

4. Answer in detail (any **four**) :—

- (a) Explain in detail the scope of jurisdiction of the Indian Penal Code.
 - (b) What are the special provisions in the IPC regarding Dacoity ? Explain the statement “Robbery is not an independent offence.”
 - (c) Explain with examples the offences of Affray, Public Nuisance and Unlawful Assembly.
 - (d) What is the difference between Civil and Criminal Law ? What are the cardinal principles of Criminal Justice ? Give reasons.
 - (e) Discuss instances where a person may have caused the death of the victim but will not be considered guilty of ‘Murder’.
 - (f) How does the IPC take care of a man’s right to defend himself ? Discuss in detail.
-

munotes.in

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. थोडक्यात उत्तरे लिहा (दोन वाक्यांपेक्षा जास्त नको) :--

२०

- (अ) अपकृतीची कोणतीही दोन उदाहरणे सांगा.
- (ब) बलप्रयोगाची व्याख्या लिहा.
- (क) भारतीय दंड संहितेमध्ये 'लाच' ह्या शब्दांची व्याख्या कशी केली आहे ?
- (ड) फौजदारीपात्र धमकी म्हणजे काय ?
- (इ) फूस लावून पळवून नेणे व अपहरण यामधील फरक सांगा.
- (प) 'डी' मिनिमस नॉन क्युरेंट लेक्स' ह्या मॅक्सिमला असलेले अपवाद कोणते ?
- (फ) अपकृती म्हणजे काय ?
- (ग) धर्मासंबंधीचे दोन गुन्हे कोणते ?
- (ह) 'फौजदारीपात्र' विश्वासभंग म्हणजे काय ?
- (स) कलम ४९८अ अनुसार 'क्रूरता' म्हणजे काय ?

२. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही चार) :--

२०

- (अ) निवडणूकी संबंधीचे गुन्हे
- (ब) घरफोडी
- (क) तुकाराम वि. महाराष्ट्र सरकार (मथुराची केस)
- (ड) गुन्ह्याची पूर्व तयारी करणे
- (इ) आवश्यकता
- (प) वजन व मापे यासंबंधीचे गुन्हे.

३. सोडवा (कोणतेही दोन) :--

१२

- (अ) रेक्स नावाच्या अविवाहीत माणसाने अॅना नावाच्या विवाहीत स्त्रीशी व टीना नावाच्या विवाहीत स्त्रीशी समागम केला. ज्युली ही रेक्सची बायको व जॉन हा टिनाचा नवरा यांचेकडे यासंबंधीचा पुरावा आहे. खालील मुद्द्यांची उत्तरे द्या :--
 - (१) ज्युली हिला भारतीय दंड संहितेअंतर्गत विवाहबाह्य समागम केल्याबद्दल अॅनाविरुद्ध केस दाखल करावयाची आहे ती करू शकेल का ?
 - (२) जॉनला टिनाविरुद्ध विवाहबाह्य संबंध ठेवल्याबद्दलची केस दाखल करावयाची आहे तो अशी केस करू शकेल का ?
- (ब) सर्कसमध्ये प्रशिक्षक असलेला रामू त्याच्या पाळीव माकडाला बिल्डींगवर चढून घरात घुसून टेबलावर ठेवलेल्या वस्तु विकण्याचे दुकान आहे. तो रामूकडून अशा वस्तु स्वस्तात खरेदी करून विकतो.
 - (१) रामूने काही गुन्हा केला आहे का ? कारण द्या.
 - (२) रहीमने काही गुन्हा केला आहे का ?

[TURN OVER]

- (क) शाम हा २० वर्षांचा तरूण आणि शीला नावाची १७ वर्षांची तरूणी ह्यांचे प्रेम आहे. तिच्या पालकांना हे कळल्यानंतर ते शीलाला आपल्या मामांकडे दुसऱ्या शहरात पाठवतात. शीला तेथून पलायन करते आणि शामला दुसऱ्या ठिकाणी भेटावयास बोलावते. शाम तिकडे जातो आणि ती दोघे एका हॉटेलमध्ये काही दिवस वास्तव्य करतात. त्याठिकाणी ते पोलिसांना सापडतात.
- (१) शामने अपहरणाचा गुन्हा केला आहे का ? तुमच्या उत्तरास समर्पक कारणे द्या.
- (२) अशा स्वरूपाच्या गुन्ह्यासंबंधी काही केस लॉ आहे का ?

४. उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :--

४८

- (अ) भारतीय दंड संहितेमधील न्यायालयीन अधिकारीतेसंबंधी सविस्तर विवेचन करा.
- (ब) भारतीय दंड संहितेमध्ये दरोड्यासंबंधी कोणत्या विशेष तरतुदी करण्यात आल्या आहेत ? “दरोडा हा एकट्याने करण्यासारखा गुन्हा नाही” या वाक्याचे स्पष्टीकरण द्या.
- (क) दंगल, सार्वजनिक उपद्रव आणि बेकायदेशीर जमाव ह्या प्रकारच्या गुन्ह्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा.
- (ड) दिवाणी आणि फौजदारी कायद्यामध्ये काय फरक आहे ? फौजदारी न्यायप्रक्रियेची अंगभूत तत्त्वे कोणती ते कारणासह स्पष्ट करा.
- (इ) असे काही प्रसंग सांगा ज्यामध्ये एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीचा मृत्यू झाला असला तरी त्यास ‘खुनाच्या गुन्ह्यासाठी’ दोषी धरता येणार नाही.
- (फ) प्रत्येक व्यक्तीस आपले संरक्षण करण्याचा असलेला अधिकार भारतीय दंड संहितेमध्ये कशाप्रकारे अधोरेखित करण्यात आला त्याचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.
